

ไทย-เวียดนาม...คู่มือชดเชยที่พร้อมเดินไปด้วยกัน

โดย ดร.รักษ วรรกิจโกคาทร

กรรมการผู้จัดการ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

หลายปีที่ผ่านมา หลายท่านคงเคยได้ยินข่าวเกี่ยวกับพัฒนาการที่โดดเด่นของเศรษฐกิจเวียดนามกันอยู่ไม่น้อย ด้วยเศรษฐกิจที่ “โตไว” กว่า 6% ต่อปี ตลาดที่ “ใหญ่และไฟแรง” จากประชากรเกือบ 100 ล้านคน และส่วนใหญ่อยู่ในวัยหนุ่มสาว อีกทั้งแรงงานที่ยัง “คุ้มค่าแถมคุณภาพดี” บัจจุบันดังกล่าวทำให้เวียดนามก้าวขึ้นมาทาบรัศมีตลาดเกิดใหม่หลายแห่งรวมถึงไทยในการดึงดูดเม็ดเงินการลงทุนของโลกโดยไม่ต้องสงสัย

อย่างไรก็ตาม ในวันนี้ผมจะขอชวนท่านผู้อ่านลองหันมามองเวียดนามในฐานะคู่มือชดเชยที่พร้อมเดินไปด้วยกันกับไทยได้ในอนาคต ซึ่งจากการที่ผมสังเกตตัวเลขเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศมาโดยตลอด พบว่ามีความแน่นแฟ้นและเชื่อมโยงกันในหลายมิติ ดังนี้

- **คู่ค้า...ที่เกือหนุนกัน** การค้าระหว่างไทยกับเวียดนามมีพัฒนาการที่ดีต่อเนื่อง สะท้อนได้จากมูลค่าการค้าที่เพิ่มขึ้นจากเพียง 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2535 มาอยู่ที่ราว 2 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐในปัจจุบัน หรือขยายตัวเกือบ 20% ต่อปี ทำให้ปัจจุบันเวียดนามกลายเป็นตลาดส่งออกและนำเข้าอันดับ 4 และอันดับ 10 ของไทย ตามลำดับ ทั้งๆ ที่เมื่อ 30 ปีก่อน เวียดนามยังเป็นเพียงคู่ค้าที่เล็กกว่าเมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชาด้วยซ้ำ

นอกจากนี้ ในมิติของสินค้าส่งออกและนำเข้าของทั้งสองประเทศก็ดูจะเกือหนุนกันได้ดี อย่างไทยมีน้ำมันดิบไม่เพียงพอ เราก็นำเข้าจากเวียดนามบางส่วนมากลั่นเป็นน้ำมันสำเร็จรูป เคมีภัณฑ์และเม็ดพลาสติกเพื่อส่งออกกลับไปเวียดนาม จนทำให้สินค้ากลุ่มนี้กลายเป็นสินค้าส่งออกอันดับ 1 (สัดส่วนรวมกันถึง 20%) ของไทยไปเวียดนาม ยิ่งไปกว่านั้น สินค้าอีกหลายชนิดของไทยก็ยังตอบโจทย์การพัฒนาประเทศของเวียดนามแต่ละช่วงเวลาได้อย่างลงตัว เห็นได้จากในอดีตที่อุตสาหกรรมหลักของเวียดนามยังเป็นเสื้อผ้าและรองเท้า เราก็ส่งออกผ้าฝ้ายและหนังฟอกไปเป็นวัตถุดิบให้เวียดนามได้ เช่นเดียวกับปัจจุบันเราก็ยังส่งออกอุปกรณ์กึ่งตัวนำ/ไอโอด ทองแดงและชิ้นส่วนรถยนต์ไปสนับสนุนอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และยานยนต์ที่กลายเป็นเครื่องยนต์ใหม่ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเวียดนามได้อีกด้วย

- **คู่ลงทุน...ที่เชื่อมต่อกัน** โดยเฉพาะหลังจากเวียดนามปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศมากขึ้น ผ่านนโยบาย Doi Moi ทำให้นักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในเวียดนามเพิ่มขึ้นถึง 20% ต่อปีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา และทำให้เวียดนามกลายเป็นแหล่งลงทุนอันดับ 4 ของไทย ไต่ขึ้นจากอันดับ 10 เมื่อ 10 ปีก่อน ไม่เพียงเท่านั้น อุตสาหกรรมที่ไทยเข้าไปลงทุนยังมีความหลากหลายตามบริบททางเศรษฐกิจของเวียดนามที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างธุรกิจไทยที่เข้าไปลงทุนในเวียดนาม 3 อันดับแรกในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา คือ การเงิน การผลิตไฟฟ้า คำส่งค่าปลีก ซึ่งก็สอดคล้องกับภาคอุตสาหกรรม และการบริโภคของเวียดนามที่ปัจจุบันโตได้อย่างรวดเร็ว จึงต้องการบริการทางการเงิน ไฟฟ้าและ Marketplace ที่หลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าแม้ FDI จะหลังไหลเข้าเวียดนามต่อเนื่อง แต่อุตสาหกรรมสนับสนุนในเวียดนามอาจยังไม่สามารถรองรับความต้องการทั้งหมดได้เพียงพอ จุดนี้ถือเป็นโอกาสของนักลงทุนไทยในการเข้าไป Plug-In เพื่อเชื่อมต่อ Future Supply Chain ในหลายอุตสาหกรรม อาทิ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ พลังงานสะอาด อาหารแห่งอนาคต ซึ่งไทยมีความเชี่ยวชาญเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว

- **คู่เที่ยว...ที่ไปไหนไปกัน** หลายคนอาจยังไม่ทราบว่าชาวเวียดนามที่เข้ามาเที่ยวไทยในช่วงก่อนเกิด COVID-19 มีจำนวนมากถึง 1.1 ล้านคน เพิ่มขึ้นถึงเกือบ 2 เท่าตัว จากช่วงวิกฤต Hamburger ปี 2552 ทำให้นักท่องเที่ยวเวียดนามกลายเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ Top 10 ของไทย ขณะเดียวกันคนไทยเองก็ไปเที่ยวเวียดนามเพิ่มขึ้นจาก 1 แสนคนเป็นเกือบ 5 แสนคนในเวลาเดียวกัน ทำให้เวียดนามกลายเป็น Travel Destination อันดับ 7 ของคนไทย สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงโอกาสที่จะใช้การท่องเที่ยวเป็นสะพานเชื่อมโยงการค้าการลงทุน โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคบริการ อาทิ โรงแรม การแพทย์ โลจิสติกส์ ก่อสร้าง หรือแม้แต่ Digital Content ที่จะมีโอกาสเติบโตไปด้วยกันมากขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ EXIM BANK กำลังจะเปิดสำนักงานผู้แทนที่เวียดนามอย่างเป็นทางการในวันที่ 10 มิ.ย. 2565 ที่จะถึงนี้ เพื่อเป็น One Stop Service ในการอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปคว้าโอกาสการค้าการลงทุนในตลาดที่เรียกได้ว่าเป็น Rising Star ของโลกอย่างเวียดนาม อย่าพลาดโอกาสนี้กันนะครับ